

EUROPSKA
KOMISIJA

Bruxelles, 15.7.2015.
COM(2015) 341 final

2015/0149 (COD)

Prijedlog

UREDBE EUROPSKOG PARLAMENTA I VIJEĆA

**o utvrđivanju okvira za označivanje energetske učinkovitosti i o stavljanju izvan snage
Direktive 2010/30/EU**

(Tekst značajan za EGP)

{SWD(2015) 139 final}

{SWD(2015) 140 final}

OBRAZLOŽENJE

1. KONTEKST PRIJEDLOGA

1.1. Razlozi i ciljevi prijedloga

Komisija je 25. veljače 2015. u svojoj Okvirnoj strategiji za otpornu energetska uniju s politikom o klimatskim promjenama usmjerenom na budućnost najavila preispitivanje Direktive o označivanju energetske učinkovitosti kako bi se potencijal energetske učinkovitosti dodatno iskoristio za smanjenje potražnje za energijom i za posljedično smanjenje energetske ovisnosti u Europskoj uniji.

Označivanje energetske učinkovitosti povoljno je za okoliš jer pomoću njega potrošači mogu bilo gdje u Uniji dobiti točne, relevantne i usporedive informacije o tome koliko su proizvodi povezani s energijom energetski učinkoviti i koliko troše energije, te tako mogu donijeti informirane troškovno učinkovite i ekološki prihvatljive odluke koje su istovremeno dobre za okoliš i za uštedu novca.

1.2. Usklađenost s postojećim propisima u predmetnom području politike

Europsko vijeće utvrdilo je u listopadu 2014. indikativni cilj na razini EU-a od najmanje 27 % za poboljšanje energetske učinkovitosti do 2030. Taj će cilj do 2020. biti preispitan, imajući na umu razinu od 30 % u EU-u. Europsko vijeće također je utvrdilo cilj smanjenja emisije stakleničkih plinova za 40 % do 2030.

Ovaj prijedlog nadovezuje se na Okvirnu strategiju za energetska uniju i cilj je njime zamijeniti Direktivu 2010/30/EU o označivanju potrošnje energije i ostalih resursa proizvoda povezanih s energijom uz pomoć oznaka i standardiziranih informacija o proizvodu. Prijedlog je sastavljen sada, nakon ocjene Direktive¹. Posebni propisi za pojedine proizvode doneseni u okviru Direktive ostaju na snazi, ali će se preispitati.

Ova je inicijativa u skladu s Unijinom energetskom i klimatskom politikom jer se njome ažurira i čini učinkovitijom postojeća pravna stečevina o označivanju energetske učinkovitosti.

1.3. Usklađenost s drugim politikama Unije

Označivanjem energetske učinkovitosti poboljšava se slobodno kretanje proizvoda tako što se osigurava da se u državama članicama ne uvode nacionalne oznake energetske učinkovitosti. Tako se povećava i konkurentnost europskih poduzeća jer ih se potiče na inovacije, nudi im se prednost ako prvi krenu s promjenama, osiguravaju im se jednaki tržišni uvjeti kao i proizvođačima iz trećih zemalja pomoću povećanog nadzora tržišta te im se omogućava povećanje profitnih marži na energetski učinkovite proizvode koji su skuplji u trenutku kupnje, ali krajnjim korisnicima tijekom upotrebe donose neto uštedu.

2. PRAVNA OSNOVA, SUPSIDIJARNOST I PROPORCIONALNOST

2.1. Pravna osnova

Prijedlog se temelji na članku 194. stavku 2. Ugovora o funkcioniranju Europske unije, koji čini pravnu osnovu mjera iz područja energetike.. Iako bi bilo moguće da pravna osnova označivanja energetske učinkovitosti bude članak 114. (budući da u Ugovoru nema odredba o

¹ COM(2015) 143.

energetici, Direktiva o označivanju energetske učinkovitosti² iz 1992. imala je takvu pravnu osnovu), postoji rizik da se time nenamjerno države članice ograniče u donošenju propisa u području pružanja informacija o proizvodima povezanim s energijom koje bi mogle nadopunjavati oznaku energetske učinkovitosti³. Označivanje energetske učinkovitosti ograničeno je na energiju i resurse u fazi upotrebe proizvoda. Konačno, budući da Ugovor sadržava posebnu energetska pravnu osnovu smatra se prikladnim koristiti se njome.

2.2. Supsidijarnost

Instrumentima za energetska učinkovitost donesenima na razini EU-a odražava se sve veća važnost energije kao političkog i gospodarskog izazova te njezina bliska povezanost s politikom u područjima sigurnosti opskrbe energijom, klimatskih promjena, održivosti, okoliša, unutarnjeg tržišta i gospodarskog razvoja. Same države članice dosad nisu u dovoljnoj mjeri mogle postići ciljeve energetske učinkovitosti pa je stoga potrebno djelovanje na razini Unije kako bi se olakšalo i podrprlo pokretanje aktivnosti na nacionalnoj razini.

Nužno je osigurati jednake tržišne uvjete za proizvođače i trgovce u pogledu informacija o potrošnji energije koje se pružaju potrošačima za određeni proizvod koji se prodaje na cijelom unutarnjem tržištu EU-a. Zato su potrebna pravno obvezujuća pravila na razini cijelog EU-a.

U pogledu nadzora tržišta, tu djelatnost provode nadležna tijela država članica Europske unije. Kako bi bio učinkovit, nadzor tržišta mora biti jedinstven u cijeloj Europskoj uniji, inače se ugrožava funkcioniranje unutarnjeg tržišta i obeshrabruju se poduzeća koja ulažu resurse u dizajniranje, izradu i prodaju energetska učinkovitih proizvoda. Stvaranjem baze podataka o proizvodima pomoći će se povećanju učinkovitosti nadzora tržišta.

2.3. Proporcionalnost

U skladu s načelom proporcionalnosti, predložene izmjene ne prekoračuju ono što je nužno za postizanje postavljenih ciljeva. Izmjenama uvedenima Uredbom poboljšat će se jasnoća i izvedivost postojećeg zakonodavnog okvira. Dobavljači će u nove baze podataka o proizvodima morati unijeti različite informacije, ali radi se o informacijama koje oni trenutačno već ionako moraju na zahtjev dostaviti nacionalnim tijelima za nadzor tržišta, stoga se bilo kakvo dodatno opterećenje smatra minimalnim i proporcionalnim koristima u području provedbe i transparentnosti koja se očekuje kao rezultat baze podataka o proizvodima. O proporcionalnosti prijedloga dodatno se raspravlja u Poglavlju 8. Procjene utjecaja.

2.4. Odabir instrumenta

Predloženom promjenom iz Direktive u Uredbu uzima se obzir opći cilj Komisije da se državama članicama i gospodarskim subjektima pojednostavi regulatorno okruženje te potreba da se u cijeloj Uniji osigura jednaka primjena i provedba predloženog zakonodavstva.

² Direktiva Vijeća 92/75/EZ

³ Npr. francuski zakon za zaštitu potrošača, odredbe o pružanju informacija o dostupnosti zamjenskih dijelova

3. REZULTATI SAVJETOVANJA SA ZAINTERESIRANIM STRANAMA I PROCJENE UTJECAJA

3.1. *Ex post* ocjena postojećeg zakonodavstva

Komisija je u Radnom dokumentu službi Komisije SWD(2015) 143, priloženom ovom prijedlogu, izvršila *ex post* ocjenu Direktive o označivanju energetske učinkovitosti i određenih aspekata Direktive o ekološkom dizajnu. Glavni su rezultati sljedeći:

1. trenutačne mjere za ekološki dizajn i označivanje energetske učinkovitosti djelotvorne su u smislu da se njima postižu vidljive i značajne uštede energije te smanjenje troškova⁴;
2. ne postoje prepreke slobodnom kretanju proizvoda povezanih s energijom na unutarnjem tržištu Europske unije;
3. prednosti su veće od troškova, kako za poduzeća, tako i za društvo u cjelini⁵. Označivanje energetske učinkovitosti glavni je poticaj za inovacije, zajedno s potražnjom potrošača i konkurentskim pozicioniranjem. Što su ambiciozniji zahtjevi za najviše razrede, to će poduzeća imati bolju priliku da svoje proizvode istaknu u pozitivnom svjetlu, čime će se potaknuti inovacije;
4. većina potrošača prepoznaje i razumije oznake energetske učinkovitosti te se koristi njima pri donošenju odluka o kupnji;
5. uvođenjem razreda A+ i viših na temelju Direktive o označivanju energetske učinkovitosti iz 2010. smanjila se djelotvornost oznaka energetske učinkovitosti za motiviranje potrošača na kupnju učinkovitijih proizvoda⁶. Isto tako, teško je razumjeti neke od piktograma korištenih za prikazivanje drugih parametara na oznaci;
6. vidljiv je trend prema kupnji većih proizvoda, koji su učinkoviti i stoga postižu viši energetski razred, ali koji imaju mnogo veću apsolutnu potrošnju energije nego manji uređaji istog tipa;

⁴ Procjenjuje se da će se provedbom tih dviju direktiva do 2020. godišnje uštedjeti 175 Mtoe primarne energije (oko 15 % te uštede ostvaruje se zahvaljujući mjerama za označivanje energetske učinkovitosti, imajući na umu da je oko polovine skupina proizvoda obuhvaćeno samo ekološkim dizajnom). To odgovara 19 % uštede s obzirom na uobičajenu upotrebu energije za te proizvode. Tim politikama ostvarit će se gotovo polovina cilja energetske učinkovitosti od 20 % do 2020. Ovisnost o uvozu energije smanjila bi se za 23 % za prirodni plin te za 37 % za ugljen. Procjenjuje se da će se do danas uvedenim mjerama za ekološki dizajn i za označivanje energetske učinkovitosti krajnjim korisnicima proizvoda do 2020. uštedjeti ukupno 100 milijardi eura godišnje u obliku smanjenih računa za režije.

⁵ Iako će troškove ispunjavanja zahtjeva i označivanja isprva snositi proizvođači, oni će se kasnije prebaciti na krajnje korisnike (kućanstva i druga poduzeća) koji će imati koristi od smanjenja troškova zbog smanjene potrošnje energije, što će znatno premašiti početne troškove kupnje. Detaljni podaci za cijeli EU nisu dostupni. Procjenjuje se da je omjer koristi i troškova za Ujedinjenu Kraljevinu 3,8.

⁶ Izmijenjenim dizajnom u okviru kojeg se koriste dodatni plusevi za označivanje razreda učinkovitosti viših od razreda A manje se učinkovito motivira na kupnju učinkovitijih proizvoda nego što je to bio slučaj s izvornim rasponom od A do G. Iako se istraživanjem među potrošačima pokazalo da je novi raspon oznaka potrošačima razumljiv, ipak su bili manje voljni platiti više za učinkovitije proizvode jer su bili manje motivirani razlikom između A+ i A+++ nego razlikom između A i C. Detaljnije informacije dostupne su na engleskom jeziku u dokumentu *A study on the impact of the energy label – and of potential changes to it – on consumer understanding and on purchase decisions (Studija o utjecaju oznake energetske učinkovitosti – i njezinih potencijalnih izmjena – na to kako potrošači razumiju tu oznaku i na odluke o kupnji)*, London Economics i Ipsos Mori, 2014.

7. slabom provedbom nadzora nacionalnih tržišta nadležna tijela pridonose nesukladnosti te se procjenjuje da se na taj način planirana ušteda energije umanjuje za 10 %. Vidjeti također odjeljak 3.;
8. pokazalo se da su mjere za neke proizvode nedovoljno ambiciozne u usporedbi s onim što je tehnički i gospodarski izvedivo;
9. iako su neke mjere usmjerene i na utjecaje na okoliš osim potrošnje energije u fazi upotrebe proizvoda, postoji potencijal za daljnje smanjenje takvih utjecaja⁷;
10. u smislu učinkovitosti, postupak donošenja propisa je predug (prosječno 49 mjeseci), što ponekad znači da se raspolaze zastarjelim tehničkim i pripremnim podacima u trenutku donošenja političkih odluka, posebno u slučaju elektroničkih proizvoda, koji se brzo razvijaju;
11. spomenute dvije direktive komplementarne su i njihova je provedba uglavnom usklađena;
12. brojni proizvodi uopće se ne proizvode u nižim razredima oznake energetske učinkovitosti jer su mjerama za ekološki dizajn zabranjeni manje učinkoviti modeli, a proizvođači su izradom sve učinkovitijih proizvoda reagirali na tehnološki napredak. Ako izostane potpuna usporedba razreda od A do G, umanjuje se relevantnost oznake za potrošače;
13. dodana vrijednost EU-a proizlazi iz usklađenog regulatornog okvira kojim se umanjuju troškovi za proizvođače, a EU postaje uzor za međunarodne napore u području regulacije i normizacije;
14. predmetna je politika od trajne važnosti za postizanje cilja energetske učinkovitosti EU-a nakon 2020., a njome se može pridonijeti i povećanju učinkovitosti korištenja resursa te kružnom gospodarstvu;
15. informiranje potrošača i dalje je nužno u digitalnom dobu. Propisi o označivanju energetske učinkovitosti nedavno su prilagođeni tako da se oznake energetske učinkovitosti prikazuju i na internetu;
16. u pogledu koristi na temelju zahtjeva da oglasi sadržavaju informacije o energetskom razredu (članak 4. točka (c)), taj se utjecaj nije mogao brojčano izmjeriti, ali ocijenjeno je da je postigao učinak na problem nedostatnih informacija na tržištu;
17. zahtjevi za javnu nabavu (članak 9. stavak 1.) već su ocijenjeni 2011. te su, kao posljedica toga, uklonjeni iz Direktive o označivanju energetske učinkovitosti i ponovno uvedeni u izmijenjenom obliku u Direktivi o energetske učinkovitosti⁸;
18. na temelju izvješćivanja u medijima posljednjih godina, jasno je da informacije o koristima te politike nisu u dovoljnoj mjeri predstavljene javnosti.

3.2. Savjetovanja s dionicima

Javna rasprava održana je od 31. kolovoza do 30. studenoga 2013. na internetskoj stranici „Vaš glas u Europi”. Duža verzija ankete bila je namijenjena interesnim skupinama, vladinim tijelima i stručnjacima, dok je kraća anketa bila namijenjena potrošačima i pojedinačnim trgovcima na malo te proizvođačima. Na dužu anketu zaprimljeno je 138 odgovora, od kojih

⁷ Radi se primjerice o aspektima mogućnosti ponovne upotrebe, recikliranja i oporabe, recikliranog sadržaja, upotrebe prioritetnih materijala, opasnih tvari, te trajnosti

⁸ Direktiva 2012/27/EU, SL L 315, 14.11.2012., str. 1.

je 58 bilo od proizvođača i njihovih interesnih skupina, 20 od vladinih tijela, 13 od ekoloških interesnih skupina, a 9 od potrošačkih interesnih skupina. Na kraću je anketu zaprimljeno 197 odgovora, od kojih 127 od potrošača, 40 od trgovaca na malo, a 30 od proizvođača. Detaljan sažetak o ispitanicima i odgovorima objavljen je u veljači 2014.⁹

Organizirana su tri sastanka s dionicima: 27. lipnja 2013., 14. listopada 2013. i 18. veljače 2014. Zajedno s posljednjim sastankom vanjskih izvođača radova, Komisija je 19. veljače 2014. organizirala sastanak dionika na kojem se raspravljalo o rezultatima ispitivanja prvog skupa dizajnerskih rješenja za oznaku energetske učinkovitosti i predloženih dizajnerskih rješenja za oznaku energetske učinkovitosti za daljnje ispitivanje.

3.3. Prikupljanje i primjena stručnog znanja

Dvije su studije naručene izričito za pripremu preispitivanja:

- Studija o ocjeni Direktive o označivanju energetske učinkovitosti i specifičnim aspektima direktive o ekološkom dizajnu, dovršena u lipnju 2014.,
- Studija o utjecaju oznake energetske učinkovitosti – i njezinih potencijalnih izmjena – na to kako potrošači razumiju tu oznaku i na odluke o kupnji, dovršena u listopadu 2014.

Obje su studije objavljene na Komisijinoj internetskoj stranici Europa¹⁰.

3.4. Procjena utjecaja

Procjena utjecaja (SWD(2015) 139) priložena je ovom prijedlogu i objavljena na Komisijinoj internetskoj stranici Europa¹¹ zajedno s pozitivnim mišljenjem Odbora za nadzor regulative (SEC(2015) 323) donesenim 16. lipnja 2015.

Procjenom se utjecaja, izvršenom kao nastavak na prethodnu ocjenu, razmatralo brojne probleme u trenutačnoj Direktivi i određene dijelove Direktive o ekološkom dizajnu U ovoj se fazi za Direktivu o ekološkom dizajnu ne preporučaju nikakve popratne zakonodavne mjere.

Dva najproblematičnija aspekta Direktive o označivanju energetske učinkovitosti bila su smanjena učinkovitost oznake energetske učinkovitosti i nesukladnost zbog slabog provođenja Direktive. Utvrđeno je i da su postupci donošenja propisa dugotrajni, što dovodi do zastarjelih tehničkih i pripremnih podataka

Na kraju je izabrana opcija da se poboljša postojeći regulatorni okvir za označivanje energetske učinkovitosti, da se zahtijeva registracija označenih proizvoda u novoj bazi podataka, da se poboljša pravna struktura promjenom postojeće Direktive o označivanju energetske učinkovitosti u Uredbu kako bi se uskladila s odredbama o nadzoru tržišta¹² te da se financiraju zajedničke mjere nadzora tržišta u EU-u.

Ovim se prijedlogom provodi zakonodavni dio odabrane opcije u Procjeni utjecaja. Daljnje nezakonodavne mjere planirane za provedbu te opcije navedene su u Izvješću Europskom parlamentu i Vijeću priloženom ovom prijedlogu.

⁹ https://ec.europa.eu/energy/sites/ener/files/documents/Background_document_II_-_Survey_results.pdf

¹⁰ http://ec.europa.eu/energy/en/studies?field_associated_topic_tid=45

¹¹ http://ec.europa.eu/smart-regulation/impact/ia_carried_out/cia_2015_en.htm

¹² Posebno s Uredbom (EZ) br. 765/2008 Europskog parlamenta i Vijeća od 9. srpnja 2008. o utvrđivanju zahtjeva za akreditaciju i za nadzor tržišta u odnosu na stavljanje proizvoda na tržište i o stavljanju izvan snage Uredbe (EEZ) br. 339/93

3.5. Prikladnost i pojednostavljenje propisa

Pozitivan učinak na prihode (procijenjeno na 34 milijarde EUR godišnje u 2030.) ima jednak utjecaj na veća poduzeća, mala i srednja poduzeća te mikropoduzeća. Ne može se opravdati drugačiji režim za mikropoduzeća ili mala i srednja poduzeća. Za sve trgovce na malo trebali bi vrijediti isti propisi jer su oznake energetske učinkovitosti potrošačima korisne samo ako su u maloprodajnim prostorima označeni svi proizvodi. To ima utjecaj na malobrojne male i srednje proizvođače, a na mikroproizvođače uopće nema. Ista pravila trebala bi se primjenjivati na sve kako bi se osiguralo pošteno tržišno natjecanje na jedinstvenom tržištu te kako bi potrošači dobivali usklađene i dosljedne informacije. Procjenjuje se da će potrošači do 2030. uštedjeti 10 – 30 milijardi EUR godišnje, ovisno o pretpostavkama o budućem razvoju cijena energije.

Konkurentnost poduzeća EU-a povećava se jer ih se potiče na inovacije, nudi im se prednost ako prvi krenu s promjenama, osiguravaju im se jednaki tržišni uvjeti kao i proizvođačima iz trećih zemalja pomoću povećanog nadzora tržišta te im se omogućava povećanje profitnih marži na učinkovite proizvode koji su skuplji u trenutku kupnje, ali koji krajnjim korisnicima tijekom upotrebe donose neto uštedu.

U pogledu administrativnih troškova, procjenjuje se da će ukupni trošak trgovaca za zamjenu svih oznaka na svim proizvodima biti 10 milijuna EUR na razini cijelog EU-a u razdoblju od deset godina. Procjenjuje se da će za proizvođače ti troškovi biti 50 milijuna EUR u razdoblju od deset godina. Ukupno to predstavlja trošak od 2 eurocenta po označenom proizvodu. Procjenjuje se da će administrativni troškovi za registraciju proizvoda iznositi 1,5 milijuna EUR godišnje za cijelu industriju, odnosno oko 0,5 eurocenta po prodanom proizvodu. Stvarni troškovi koji će biti rezultat zahtjeva za registraciju proizvoda zapravo će biti manji ili ih neće ni biti jer proizvođači više neće morati čuvati tehničku dokumentaciju za tijela za nadzor tržišta pet godina nakon proizvodnje posljednjeg proizvoda.

Proizvođači i trgovci te administrativne troškove mogu prenijeti na potrošače, kojima se oni i više nego poništavaju na temelju uštede energije koju će ostvariti učinkovitiji proizvodi koje će potrošači kupiti kao rezultat Uredbe.

Prijedlog je prilagođen i za internet jer uključuje uspostavljanje internetske baze podataka o proizvodima, kojom će se pojednostaviti, ubrzati i poboljšati prijenos podataka o proizvodima među proizvođačima, trgovcima na malo, tijelima za nadzor tržišta i krajnjim potrošačima.

4. PRORAČUNSKE POSLJEDICE

Ovim prijedlogom zamjenjuje se postojeća Direktiva o označivanju energetske učinkovitosti te se administrativni utjecaj na države članice i njihovi troškovi stoga procjenjuju kao umjereni jer one već imaju većinu potrebnih struktura i propisa.

Za ovu inicijativu nisu potrebna dodatna proračunska sredstva EU-a. Troškovi za uspostavljanje baze podataka o proizvodima (1 500 000 EUR u 2016. i 150 000 EUR za godišnje troškove održavanja u narednim godinama) i za studije o tome kako potrošači razumiju oznake za određene skupine proizvoda (300 000 EUR godišnje od 2017.) financiraju se promjenom prioriteta postojećeg proračuna za provedbu politike o energetske učinkovitosti proizvoda, što uključuje tehničku pomoć i/ili studije za procjenu aspekata skupina proizvoda potrebne za delegirane akte i potporu normizaciji. Taj proračun obuhvaćen je dijelovima društvenih izazova programa Obzor 2020. koji se odnose na uvođenje na tržište i inovacije.

5. OSTALI ELEMENTI

5.1. Mehanizmi praćenja, ocjenjivanja i izvješćivanja

Sljedeće ocjenjivanje okvira za označivanje energetske učinkovitosti predviđeno je za osam godina. Ono bi se trebalo temeljiti na *ex post* evaluaciji iz studija usmjerenih na određene proizvode kojima se preispituju delegirani akti doneseni na temelju tog okvira te bi pritom trebala biti ocijenjena učinkovitost okvira u osiguravanju slobodnog kretanja robe (npr. Jesu li se države članice suzdržale od predlaganja nacionalnog zakonodavstva o označivanju energetske učinkovitosti proizvoda?). Trebalo bi procijeniti smanjenje potrošnje energije i druge značajne utjecaje proizvoda na okoliš, posebno s obzirom na postignuto povećanje brzine preobrazbe tržišta koje je rezultat oznaka s promijenjenom vrijednošću. Poboljšanje nadzora tržišta i povećanje sukladnosti zahvaljujući bazi podataka o proizvodima mogu se procijeniti na temelju izvješća država članica o rezultatima nadzora tržišta u skladu s uredbom o nadzoru tržišta.

5.2. Detaljno objašnjenje posebnih odredaba prijedloga

U prijedlogu su zadržani ciljevi i glavna načela trenutačne Direktive o označivanju energetske učinkovitosti, ali se njime objašnjava, pojačava i proširuje područje primjene trenutačne Direktive, i to na sljedeće načine:

- ažuriranjem oznaka i omogućavanjem promjene njihove vrijednosti,
- poboljšanjem provedbe,
- stvaranjem baze podataka o proizvodima obuhvaćenima obvezama označivanja energetske učinkovitosti,
- objašnjavanjem obveza različitih stranaka,
- poboljšanjem veze između označivanja energetske učinkovitosti i mjernih normi.

5.2.1. Ažuriranje oznaka i omogućavanje promjene njihove vrijednosti

Budući da je označivanje energetske učinkovitosti uspješno potaknulo proizvodnju energetski sve učinkovitijih proizvoda, te oznake upravo dostižu svoja ograničenja. Većina modela u mnogim skupinama proizvoda sad je u najvišim energetske razredima zbog čega je modele teško razlikovati. Iako su 2010. dodani razredi energetske učinkovitosti od A+ do A+++, u nekim su skupinama proizvoda svi modeli već u tim novim razredima i više nema modela u nižim razredima. Postoji sustavna potreba za promjenom vrijednosti razreda proizvoda i vraćanjem na izvornu ljestvicu energetske učinkovitosti s oznakama od A do G, za koju se na temelju studija pokazalo da je potrošači najbolje razumiju. Iako je na temelju trenutačne Direktive dopušteno eventualno ponovno razvrstavanje proizvoda posebnim delegiranim aktima, u ovom je prijedlogu riječ o potrebi mnogo sustavnije promjene vrijednosti oznaka energetske učinkovitosti. Također se jasno utvrđuju obveze dobavljača i trgovaca u fazi uvođenja promjena vrijednosti i zamjenjivanja oznaka.

Komisija u roku od pet godina od stupanja na snagu ove Uredbe preispituje postojeće oznake kako bi razmotrila promjenu njihove vrijednosti. Promjene će se prvo razmotriti za skupine proizvoda u kojima se većina proizvoda na tržištu nalazi u najvišim energetske razredima. Sama promjena vrijednosti oznaka provela bi se nekoliko godina nakon preispitivanja.

Za promjenu vrijednosti oznaka potrebno je prijelazno razdoblje tijekom kojeg će i stare (prije promjene vrijednosti) i nove oznake s promijenjenom vrijednošću za iste proizvode biti prisutne u trgovinama. Kako bi se na najmanju moguću mjeru sveo svaki rizik da će se potrošači zbuniti, kako bi se smanjili troškovi usklađivanja i kako bi se osigurala najveća pravna sigurnost za dobavljače i trgovce, u nacrtu Uredbe planira se sljedeći pristup:

1. za oznake s promijenjenom vrijednošću objavio bi se delegirani akt, koji bi stupio na snagu 20 dana kasnije (kao što je to već slučaj). U tom delegiranom aktu odredili bi se energetske zahtjevi na temelju kojih ni jedan proizvod trenutno prisutan na tržištu ne bi bio svrstan u najviše energetske razrede. Tako bi se potaknuo tehnološki napredak i inovacije te bi se omogućilo prepoznavanje sve učinkovitijih proizvoda. Taj delegirani akt sadržavao bi konkretan datum do kojeg bi se „stare” oznake morale zamijeniti oznakama s promijenjenom vrijednošću („datum zamjene”);
2. tijekom razdoblja od šest mjeseci od stupanja na snagu tog delegiranog akta, ali prije datuma zamjene, dobavljači bi oznaku s promijenjenom vrijednošću stavljali u kutiju s proizvodom zajedno s postojećom oznakom;
3. na datum zamjene trgovci bi stare oznake morali zamijeniti novima na svim proizvodima koji se prodaju u trgovinama. Imali bi tjedan dana da sve oznake zamijene novima;
4. za proizvode koji se već nalaze u trgovinama prije početka šestomjesečnog prijelaznog razdoblja, trgovci bi od dobavljača morali nabaviti nove oznake, koje bi također mogle biti dostupne za preuzimanje s internetskih stranica dobavljača;
5. od država članica tražilo bi se da provedu promotivne informativne kampanje kako bi informirale potrošače o promjeni vrijednosti oznaka.

Cilj je tog pristupa što je moguće više smanjiti prisutnost starih i novih oznaka na proizvodima iste vrste u trgovinama i učiniti promjenu što praktičnijom, čime se povećava učinkovitost oznaka te se štedi energija i smanjuju troškovi potrošača. Tim se pristupom ne zahtijevaju veće promjene u odnosu na postojeći sustav u smislu glavnog mehanizma distribucije oznaka, koji se dosad pokazao funkcionalnim.

5.2.2. Poboljšanje provedbe stvaranjem baze podataka o proizvodima obuhvaćenima obvezama označivanja energetske učinkovitosti

U smislu provedbe, ukupna nesukladnost na tržištu procjenjuje se na 20 %, zbog čega se gubi oko 10 % predviđenih ušteda energije. Takva slaba provedba barem je djelomično rezultat poteškoća s kojima se nacionalna tijela za nadzor tržišta suočavaju u dobivanju pravovremenog pristupa tehničkoj dokumentaciji, a dodatno se pogoršava zbog nejasnoća do kojih dolazi kad se različiti brojevi modela upotrebljavaju za isti model u različitim državama članicama. Novom bazom podataka za registraciju proizvoda tijelima za nadzor tržišta omogućit će se brži pristup potrebnim informacijama.

Osim toga, u bazi podataka o proizvodima nalazit će se ažurirani tržišni podaci i informacije o energetske učinkovitosti, čime će se ubrzati pripreme studije ili studije za preispitivanje i kasniji regulatorni proces te će se tako skratiti postojeći dugotrajan regulatorni proces za delegirane akte.

Čini se da u slučaju Direktive o označivanju energetske učinkovitosti postoji velika potreba za takvom bazom podataka jer su oznakama energetske učinkovitosti uglavnom obuhvaćeni kućanski aparati, za koje se jače osjeti utjecaj nedostatnog nadzora tržišta te postoji veći broj ekvivalentnih modela.

Osim što se njome rješavaju slabe točke trenutnog sustava, baza podataka u budućnosti bi se mogla upotrebljavati i za nove načine dostavljanja oznaka energetske učinkovitosti trgovcima jer bi u takvoj bazi podataka bile dostupne oznake energetske učinkovitosti i oznake s promijenjenom vrijednošću. Prijedlogom se ažuriraju i zahtjevi iz Direktive za dostavljanje oznaka elektronskim putem ili za njihovo postavljanje na internetske stranice dobavljača.

U usporedbi s postojećim zahtjevima za informacije o proizvodima koje dobavljači moraju ispuniti, bazom podataka za registraciju proizvoda stvara se samo nova obveza registracije modela proizvoda učitavanjem informacija koje su, u okviru trenutnog sustava, već potrebne na temelju različitih delegiranih akata.

Procjenjuje se da će administrativno opterećenje za registraciju proizvoda iznositi 1,5 milijuna EUR godišnje za cijelu industriju, odnosno oko 0,5 eurocenta po prodanom proizvodu. Stvarni troškovi zapravo će biti manji ili ih neće ni biti jer dobavljači više neće morati čuvati tehničku dokumentaciju za tijela za nadzor tržišta pet godina nakon proizvodnje posljednjeg proizvoda. Trenutačno, tijela za nadzor tržišta moraju zatražiti tehničku dokumentaciju od dobavljača, a trgovci moraju kontaktirati dobavljače kako bi dobili oznake ako ih iz bilo kojeg razloga trebaju. Bazom podataka omogućit će se dostupnost na jednom mjestu tehničke dokumentacije tijelima za nadzor tržišta i oznaka trgovcima.

5.2.3. Pojašnjavanje obveza različitih stranaka

Prijedlogom se radi usklađivanja i pojednostavljenja regrupiraju obveze država članica, dobavljača i trgovaca.

Zamjena Direktive Uredbom znači da će države članice imati manje administrativno opterećenje (iako će ipak morati iz nacionalnog prava ukloniti mjere za prenošenje Direktive 2010/30/EU) te da će zahtjevi za dobavljače i trgovce biti izravno primjenjivi, čime će se osigurati potpuno usklađivanje u cijelom EU-u.

5.2.4. Poboljšanje veze između označivanja energetske učinkovitosti i mjernih normi.

Iz prijedloga je jasno da će se smatrati da je proizvod sukladan s metodama mjerenja i izračuna navedenima u relevantnoj usklađenoj normi ujedno sukladan i s relevantnim odredbama primjenjivog delegiranog akta.

Prijedlog

UREDBE EUROPSKOG PARLAMENTA I VIJEĆA

**o utvrđivanju okvira za označivanje energetske učinkovitosti i o stavljanju izvan snage
Direktive 2010/30/EU**

(Tekst značajan za EGP)

EUROPSKI PARLAMENT I VIJEĆE EUROPSKE UNIJE,

uzimajući u obzir Ugovor o funkcioniranju Europske unije, a posebno njegov članak 194. stavak 2.,

uzimajući u obzir prijedlog Europske komisije,

nakon prosljeđivanja nacрта zakonodavnog akta nacionalnim parlamentima,

uzimajući u obzir mišljenje Europskog gospodarskog i socijalnog odbora¹³,

uzimajući u obzir mišljenje Odbora regija¹⁴,

djelujući u skladu s redovnim zakonodavnim postupkom,

budući da:

- (1) Europska unija posvećena je izgradnji energetske unije s politikom o klimatskim promjenama usmjerenom prema budućnosti. Energetska učinkovitost ključni je element okvira Europske unije za klimatsku i energetska politiku do 2030. te je najvažniji čimbenik za smanjenje potražnje za energijom.
- (2) Označivanjem energetske učinkovitosti potrošačima se omogućava da donose informirane odluke s obzirom na to koliko energije troše proizvodi te se time potiču inovacije.
- (3) Direktiva 2010/30/EU Europskog parlamenta i Vijeća¹⁵ ocijenjena je radi utvrđivanja njezine učinkovitosti¹⁶. Ocjenjivanjem je utvrđena potreba za ažuriranjem okvira za označivanje energetske učinkovitosti kako bi se poboljšala njegova učinkovitost.
- (4) Primjereno je zamijeniti Direktivu 2010/30/EU Uredbom koja zadržava isto područje primjene, ali u kojoj će se promijeniti i poboljšati neke od odredaba kako bi se njezin sadržaj pojasnio i ažurirao. Uredba je primjeren pravni instrument jer se njome nameću jasna i iscrpna pravila kojima se ne ostavlja mjesta različitim prenošenjima u državama članicama te se time osigurava viši stupanj usklađenosti u cijeloj Uniji. Usklađenim regulatornim okvirom na razini Unije umjesto na razini država članica smanjuju se troškovi proizvođača i osiguravaju se jednaki tržišni uvjeti za sve.

¹³ SL C , , str. .

¹⁴ SL C , , str. .

¹⁵ SL L 153, 18.6.2010, str. 1.

¹⁶ COM(2015) 143.

Usklađivanjem u cijeloj Uniji osigurava se slobodno kretanje robe na jedinstvenom tržištu.

- (5) Smanjivanje potražnje za energijom prepoznato je kao ključna aktivnost u Europskoj strategiji za energetske sigurnost¹⁷. Okvirnom strategijom za energetske uniju¹⁸ dodatno su naglašeni načelo „energetska učinkovitost na prvom mjestu” i potreba da se u potpunosti provede postojeće zakonodavstvo Unije u području energetike. Njezinim je planom omogućeno preispitivanje okvira za energetske učinkovitost proizvoda u 2015. Ovom Uredbom poboljšat će se zakonodavni i provedbeni okvir za označavanje energetske učinkovitosti.
- (7) Povećanje učinkovitosti proizvoda povezanih s energijom kroz informirani potrošački izbor korisno je za gospodarstvo Unije u cjelini, potiče inovacije i pridonijet će postizanju ciljeva energetske učinkovitosti Unije za 2020. i 2030., a ujedno će potrošačima omogućiti novčanu uštedu.
- (8) U zaključcima Europskog vijeća od 23. i 24. listopada 2014. određen je indikativan cilj na razini Unije od barem 27 % za poboljšanje energetske učinkovitosti do 2030. u usporedbi s predviđanjima buduće potrošnje energije. Taj će cilj biti preispitan 2020., uzimajući u obzir vrijednost na razini EU-a od 30 %. U tim zaključcima postavljen je i obvezujući cilj EU-a da se do 2030. domaće emisije stakleničkih plinova smanje barem za 40 % u odnosu na 1990., uključujući smanjenje emisija od 30 % u sektorima koji nisu obuhvaćeni ETS-om.
- (9) Pružanjem točnih, relevantnih i usporedivih informacija o specifičnoj potrošnji energije proizvoda povezanih s energijom, krajnjim korisnicima olakšava se izbor onih proizvoda koji tijekom upotrebe troše manje energije i drugih bitnih resursa. Standardizirane obvezne oznake učinkovito su sredstvo za pružanje usporedivih informacija potencijalnim potrošačima o potrošnji energije proizvoda povezanih s energijom. Kad god je to moguće, te oznake trebale bi biti nadopunjene informacijskim listom proizvoda. Oznake bi trebale biti lako prepoznatljive, jednostavne i sažete. U tu svrhu trebalo bi na oznakama zadržati postojeći raspon boja od tamnozeleno do crveno kao osnovu za informiranje potrošača o energetske učinkovitosti proizvoda. Pokazalo se da je za potrošače najučinkovitije razvrstavanje pomoću slova od A do G. U slučajevima kad zbog mjera za ekološki dizajn u skladu s Direktivom 2009/125/EZ proizvodi više ne mogu biti u razredima „F” ili „G”, ti razredi ne bi trebali biti prikazani na oznaci. U iznimnim bi se slučajevima ta praksa trebala proširiti i na razrede „D” i „E”, iako do toga vjerojatno neće doći jer bi se vrijednost oznake mijenjala nakon što većina proizvoda bude svrstana u dva najviša razreda.
- (10) Napredcima u digitalnoj tehnologiji omogućavaju se alternativni načini elektronskog dostavljanja i prikazivanja oznaka, primjerice na internetu, ali i na elektroničkim zaslonima u trgovinama. Kako bi se iskoristile takve prednosti, ovom bi se Uredbom trebala omogućiti upotreba elektroničkih oznaka kao zamjena ili nadopuna za fizičke oznake energetske učinkovitosti. U slučajevima kad nije moguće prikazati oznake energetske učinkovitosti, primjerice kod određenih oblika prodaje na daljinu te u oglasima i tehničkim promotivnim materijalima, potencijalnim potrošačima trebao bi se navesti barem energetski razred proizvoda.

¹⁷

COM/2014/330

¹⁸

COM(2015) 80 završna verzija

- (11) Proizvođači na oznake energetske učinkovitosti reagiraju proizvodnjom sve učinkovitijih proizvoda. Zbog tog se tehnološkog razvoja proizvodi uglavnom nalaze u najvišim razredima oznaka energetske učinkovitosti. Kako bi potrošači mogli primjereno usporediti proizvode, potrebno je uvesti dodatne načine za razlikovanje proizvoda, zbog čega nastaje potreba za promjenom vrijednosti oznaka. Prikladna učestalost takvih promjena vrijednosti bila bi svakih deset godina, uzimajući u obzir potrebu da se izbjegne preopterećivanje proizvođača. Ovom bi se Uredbom stoga trebao utvrditi detaljan način promjene vrijednosti kako bi se što je moguće više povećala pravna sigurnost za dobavljače i trgovce. Primjenom novih oznaka s promijenjenom vrijednošću nijedan se proizvod ne bi trebao svrstati u najviše razrede kako bi se potaknuo tehnološki napredak i omogućili razvoj i prepoznavanje sve učinkovitijih proizvoda. Nakon promjene vrijednosti oznaka, mogućnost zabune potrošača trebala bi se izbjeći tako što će se sve energetske oznake zamijeniti u vrlo kratkom vremenu.
- (12) U slučaju oznaka s promijenjenom vrijednošću, dobavljači bi tijekom određenog razdoblja trgovcima trebali dostavljati i stare i nove oznake. Zamjena postojećih oznaka na izloženim proizvodima, uključujući na internetu, oznakama s promijenjenom vrijednošću trebala bi biti izvršena što je brže moguće nakon datuma zamjene navedenog u delegiranom aktu o oznakama s promijenjenom vrijednošću. Trgovci ne bi trebali prikazivati oznake s promijenjenom vrijednošću prije datuma zamjene.
- (13) Potrebno je osigurati jasnu i razmjernu raspodjelu obveza koje odgovaraju ulozi svakog subjekta u opskrbnom i distribucijskom procesu. Gospodarski subjekti trebali bi biti odgovorni za sukladnost u vezi sa svojom ulogom u opskrbnom lancu i trebali bi poduzeti odgovarajuće mjere kako bi osigurali da na raspolaganje na tržištu stavljaju samo one proizvode koji su u skladu s ovom Uredbom i njezinim delegiranim aktima.
- (14) Kako bi potrošači zadržali povjerenje u oznake energetske učinkovitosti, za proizvode povezane s energijom ne bi trebala biti dopuštena upotreba drugih oznaka koje imitiraju oznaku energetske učinkovitosti. Ne bi trebale biti dopuštene ni dodatne oznake, znakovi, simboli ili natpisi koji bi mogli potrošače zbuniti ili dovesti u zabludu u vezi s potrošnjom energije.
- (15) Kako bi se osigurala pravna sigurnost, potrebno je pojasniti da se pravila za nadzor tržišta Unije i kontrolu proizvoda koji ulaze na tržište Unije iz Uredbe (EZ) br. 765/2008 Europskog parlamenta i Vijeća¹⁹ primjenjuju na proizvode povezane s energijom. S obzirom na načelo slobodnog kretanja robe, nužno je da tijela za nadzor tržišta država članica učinkovito surađuju. Takva suradnja u području označivanja energetske učinkovitosti trebala bi se ojačati potporom Komisije.
- (16) Kako bi se olakšalo praćenje sukladnosti i pružili ažurni tržišni podaci za regulatorni postupak o revizijama oznaka i informacijskih listova za određene proizvode, dostavljajući bi informacije o sukladnosti svojih proizvoda trebali dostavljati elektroničkim putem u bazu podataka koju će uspostaviti Komisija. Te informacije trebale bi biti javno dostupne kako bi se potrošačima pružile informacije, a trgovcima omogućili alternativni načini za primanje oznaka. Tijela za nadzor tržišta trebala bi imati pristup informacijama u toj bazi podataka.

¹⁹

SL L 218, 13.8.2008., str. 30.

- (17) Primjenjive kazne za povrede odredaba iz ove Uredbe i delegiranih akata donesenih na temelju nje trebale bi biti učinkovite, proporcionalne i odvraćajuće.
- (18) Kako bi se promicala energetska učinkovitost, ublažavanje klimatskih promjena i zaštita okoliša, države članice trebale bi biti u mogućnosti stvoriti poticaje za upotrebu energetski učinkovitih proizvoda. Države članice mogu same odlučivati o prirodi takvih poticaja koji bi trebali biti sukladni s propisima Unije o državnim potporama i ne bi trebali predstavljati neopravdane tržišne prepreke. Ovom Uredbom ne dovodi se u pitanje ishod bilo kojih budućih postupaka za dobivanje državne potpore koji se mogu poduzeti u skladu s člancima 107. i 108. Ugovora o funkcioniranju Europske unije u odnosu na takve poticaje.
- (19) Potrošnja energije i drugi podaci o proizvodima obuhvaćenima zahtjevima za određene proizvode iz ove Uredbe trebali bi biti izmjereni primjenom pouzdanih, točnih i obnovljivih metoda kojima se uzimaju u obzir općenito priznate najmodernije metode mjerenja i izračuna. U interesu je funkcioniranja unutarnjeg tržišta postojanje normi koje su usklađene na razini Unije. U nedostatku objavljenih normi u trenutku primjene zahtjeva za određene proizvode, Komisija bi u *Službenom listu Europske unije* trebala objaviti prijelazne metode mjerenja i izračuna u odnosu na te zahtjeve za određene proizvode. Kad se upućivanje na takvu normu objavi u *Službenom listu Europske unije*, sukladnost s njom treba stvoriti pretpostavku usklađenosti s metodama mjerenja za te zahtjeve za određene proizvode donesene na temelju ove Uredbe.
- (20) Komisija bi trebala osigurati plan rada za preispitivanje oznaka određenih proizvoda, uključujući indikativni popis ostalih proizvoda povezanih s energijom za koje bi se mogla uspostaviti oznaka energetske učinkovitosti. Na početku provedbe plana rada treba izvršiti tehničku, ekološku i gospodarsku analizu obuhvaćenih skupina proizvoda. U okviru te analize trebale bi se razmotriti dodatne informacije, uključujući mogućnost i troškove pružanja informacija potrošačima o učinkovitosti proizvoda povezanog s energijom, kao što su njegova apsolutna potrošnja energije, trajnost ili ekološka učinkovitost, u skladu s ciljem promicanja kružnoga gospodarstva. Takvim dodatnim informacijama trebala bi se poboljšati razumljivost i učinkovitost oznake te ne bi trebalo biti nikakvog negativnog utjecaja na potrošače.
- (21) Kako bi se uspostavile oznake i informacijski listovi za određene proizvode te operativni detalji povezani s bazom podataka o proizvodima, ovlasti donošenja akata u skladu s člankom 290. Ugovora o funkcioniranju Europske unije trebalo bi delegirati Komisiji. Od posebne je važnosti da Komisija tijekom pripremnog rada provede odgovarajuća savjetovanja, uključujući ona sa stručnjacima i sa Savjetodavnim forumom.
- (22) Ovom se uredbom ne bi trebale dovesti u pitanje obveze država članica koje se odnose na rokove za prenošenje Direktive 2010/30/EU u nacionalno pravo i njezinu primjenu.
- (23) Direktivu 2010/30/EU treba stoga staviti izvan snage.

DONIJELI SU OVU UREDBU:

Članak 1.

Predmet i područje primjene

1. Ovom se Uredbom uspostavlja okvir za označivanje potrošnje energije i ostalih resursa proizvoda povezanih s energijom uz pomoć oznaka i standardiziranih informacija o proizvodu tijekom upotrebe te dodatnih informacija o proizvodima

povezanim s energijom kako bi se potrošačima omogućio odabir učinkovitijih proizvoda.

2. Ova se Uredba ne primjenjuje na:

- (a) rabljene proizvode;
- (b) prijevozna sredstva za osobe ili robu osim onih kojima upravlja stacionarni motor.

Članak 2. **Definicije**

Za potrebe ove Uredbe primjenjuju se sljedeće definicije:

- (1) „potrošač” znači svaka fizička ili pravna osoba koja kupi ili unajmi proizvod obuhvaćen ovom Uredbom za vlastitu upotrebu, bez obzira djeluje ili ne djeluje u svrhe svoje trgovačke, poslovne, obrtne ili profesionalne djelatnosti;
- (2) „stavljanje na tržište” znači prvo stavljanje proizvoda na raspolaganje na tržištu Unije;
- (3) „stavljanje na raspolaganje na tržištu” znači svaka isporuka proizvoda za distribuciju ili upotrebu na tržištu Unije u okviru trgovačke djelatnosti, bilo s plaćanjem ili bez plaćanja;
- (4) „puštanje u rad” znači prva upotreba proizvoda u svrhu za koju je namijenjen na tržištu Unije;
- (5) „dobavljač” znači proizvođač u Uniji, ovlašteni zastupnik proizvođača koji nema poslovni nastan u Uniji ili uvoznik koji proizvode obuhvaćene ovom Uredbom stavlja na tržište u Uniji;
- (6) „proizvođač” znači bilo koja fizička ili pravna osoba koja proizvodi proizvod povezan s energijom ili ima osmišljen i proizveden proizvod te pod svojim imenom ili zaštitnim znakom oglašava taj proizvod povezan s energijom;
- (7) „ovlašteni zastupnik” znači svaka fizička ili pravna osoba s poslovnim nastanom u Uniji koju je proizvođač pisanim putem ovlastio da u njegovo ime obavlja određene zadaće;
- (8) „uvoznik” znači svaka fizička ili pravna osoba s poslovnim nastanom u Uniji koja na tržište Unije stavlja proizvode povezane s energijom koji potječu iz treće zemlje;
- (9) „trgovac” znači prodavač na malo ili druga osoba koja proizvode prodaje, nudi u najam, nudi u najam s pravom kupnje ili izlaže krajnjim korisnicima;
- (10) „prodaja na daljinu” znači prodaja, najam ili najam s pravom kupnje putem poštanske narudžbe, kataloga, interneta, telemarketinga ili bilo koje druge metode u kojoj se ne može očekivati da potencijalni krajnji korisnik vidi izloženi proizvod;
- (11) „proizvod povezan s energijom” znači svaka roba, sustav ili usluga koja tijekom upotrebe utječe na potrošnju energije i koja je stavljena na tržište i u upotrebu u Uniji, uključujući dijelove koji se ugrađuju u proizvode povezane s energijom koji se stavljaju na tržište i u upotrebu;

- (12) „usklađena norma” znači europska norma kako je definirana u članku 2. stavku 1. točki (c) Uredbe (EU) br. 1025/2012²⁰;
- (13) „oznaka” znači grafički dijagram koji uključuje razvrstavanje slovima od A do G u sedam različitih boja od tamnozeleno do crvene u svrhu predstavljanja potrošnje energije;
- (14) „model” znači verzija proizvoda čije sve jedinice imaju iste tehničke karakteristike relevantne za oznaku i informacijski list proizvoda te imaju istu identifikacijsku oznaku modela;
- (15) „identifikacijska oznaka modela” znači šifra, obično alfanumerička, kojom se određeni model razlikuje od ostalih modela s istim zaštitnim znakom ili nazivom dobavljača;
- (16) „ekvivalentni model” znači model koji je na tržište stavio isti dobavljač s istom oznakom i s istim informacijama o proizvodu kao i za neki drugi model, ali s različitim identifikacijskom oznakom modela;
- (17) „informacijski list proizvoda” znači standardna tablica s informacijama o proizvodu;
- (18) „promjena vrijednosti” znači povremeni postupak čiji je cilj uvođenje strožih zahtjeva za postizanje energetske razreda na oznaci za određeni proizvod, što bi za postojeće oznake moglo uključivati brisanje određenih energetske razreda;
- (19) „oznaka s promijenjenom vrijednošću” znači oznaka za određeni proizvod za koju je proveden postupak promjene vrijednosti.
- (20) „dodatne informacije” znači informacije o funkcionalnoj i ekološkoj učinkovitosti proizvoda povezanog s energijom, kao što je njegova apsolutna potrošnja energije ili trajnost, koje su utemeljene na podacima koje mogu izmjeriti tijela za nadzor tržišta, te koje su nedvosmislene i bez negativnog utjecaja na razumljivost i učinkovitost oznake u cjelini za potrošače.

Članak 3.

Obveze dobavljača i trgovaca

- 1. Dobavljači moraju ispunjavati sljedeće zahtjeve:
 - (a) moraju osigurati da uz proizvode stavljene na tržište budu besplatno dostavljene točne oznake i informacijski listovi u skladu s ovom Uredbom i relevantnim delegiranim aktima;
 - (b) oznake moraju dostaviti brzo i besplatno na zahtjev trgovaca;
 - (c) moraju osigurati točnost oznaka i informacijskih listova proizvoda koje dostavljaju te moraju izraditi tehničku dokumentaciju dovoljnu za ocjenu točnosti;
 - (d) prije stavljanja modela proizvoda na tržište moraju u bazu podataka o proizvodima uspostavljenu u skladu s člankom 8. unijeti informacije koje se potanko navode u Prilogu I.
- 2. Trgovci moraju ispunjavati sljedeće zahtjeve:

²⁰ Uredba (EU) br. 1025/2012 Europskog parlamenta i Vijeća o europskoj normizaciji (SL L 316, 14.11.2012., str. 12.).

- (a) za proizvode obuhvaćene delegiranim aktom, na vidljiv način moraju istaknuti oznaku koju im je dostavio dobavljač ili koja je na drugi način stavljena na raspolaganje;
 - (b) ako nemaju oznaku ili oznaku s promijenjenom vrijednošću, moraju:
 - (i) od dobavljača zatražiti oznaku ili oznaku s promijenjenom vrijednošću;
 - (ii) ispisati oznaku iz baze podataka uspostavljene u skladu s člankom 8. ako je ta funkcija dostupna za taj proizvod; ili
 - (iii) ispisati oznaku ili oznaku s promijenjenom vrijednošću s internetske stranice dobavljača ako je ta funkcija dostupna za taj proizvod;
 - (c) informacijski list proizvoda moraju staviti na raspolaganje potrošačima.
3. Dobavljači i trgovci moraju ispunjavati sljedeće zahtjeve:
- (a) u svakom oglasu ili tehničkom promidžbenom materijalu za određeni model proizvoda upućuju na razred energetske učinkovitosti proizvoda u skladu s odgovarajućim delegiranim aktom;
 - (b) surađuju s tijelima za nadzor tržišta i odmah poduzimaju mjere za ispravljanje svake situacije nesukladnosti sa zahtjevima utvrđenima u ovoj Uredbi i njezinim delegiranim aktima koji potpadaju pod njihovu odgovornost, na vlastitu inicijativu ili kada to zahtijevaju tijela za nadzor tržišta;
 - (c) za proizvode obuhvaćene ovom Uredbom ne dostavljaju ni izlažu druge oznake, znakove, simbole ili natpise koji ne zadovoljavaju zahtjeve ove Uredbe i relevantnih delegiranih akata ako bi se time moglo potrošače zbuniti ili dovesti u zabludu u vezi s potrošnjom energije ili drugih resursa tijekom upotrebe proizvoda;
 - (d) za proizvode koji nisu obuhvaćeni ovom Uredbom ne dostavljaju ni izlažu oznake koje oponašaju oznake kako su definirane u ovoj Uredbi.

Članak 4.

Obveze država članica

1. Države članice na svojem državnom području ne smiju zabranjivati, ograničavati ni ometati stavljanje na tržište ni puštanje u rad proizvoda povezanih s energijom koji su sukladni s ovom Uredbom i njezinim delegiranim aktima.
2. Države članice poduzimaju sve odgovarajuće mjere kako bi osigurale da dobavljači i trgovci ispunjavaju obveze i zahtjeve ove Uredbe i relevantnih delegiranih akata.
3. Ako države članice pružaju bilo kakve poticaje za proizvod povezan s energijom obuhvaćen ovom Uredbom i naveden u delegiranom aktu, ti su poticaji usmjereni na najviši razred energetske učinkovitosti naveden u primjenjivom delegiranom aktu.
4. Države članice osiguravaju da se uz uvođenje oznaka, što uključuje oznake s promijenjenom vrijednošću i informacijske listove, organiziraju edukativne i promotivne informativne kampanje s ciljem promicanja energetske učinkovitosti i odgovornije potrošačke upotrebe energije, ako je prikladno u suradnji s trgovcima.
5. Države članice utvrđuju pravila o kaznama i provedbenim mehanizmima primjenjivima na povrede odredaba ove Uredbe i njezinih delegiranih akata te poduzimaju sve potrebne mjere za osiguravanje njihova izvršenja. Kazne moraju biti učinkovite, razmjerne i odvraćajuće. Države članice obavješćuju Komisiju o tim

odredbama prije datuma primjene ove Uredbe te će bez odgađanja dostaviti obavijesti i o svakoj njihovoj naknadnoj izmjeni.

Članak 5.

Nadzor tržišta Unije i kontrola proizvoda povezanih s energijom koji ulaze na tržište Unije

1. Na proizvode povezane s energijom obuhvaćene ovom Uredbom i njezinim delegiranim aktima primjenjuju se članci od 16. do 29. Uredbe (EZ) br. 765/2008.
2. Komisija podržava suradnju i razmjenu informacija o tržišnom nadzoru označivanja energetske učinkovitosti proizvoda između nacionalnih tijela država članica nadležnih za nadzor tržišta ili kontrolu vanjskih granica te između takvih tijela i Komisije.

Članak 6.

Zaštitni postupak Unije

1. Ako tijela za nadzor tržišta neke države članice imaju dovoljno razloga vjerovati da proizvod povezan s energijom i obuhvaćen delegiranim aktom na temelju ove Uredbe predstavlja rizik za aspekte zaštite javnog interesa obuhvaćene ovom Uredbom, ona provode ocjenjivanje u pogledu tog proizvoda povezanog s energijom. Tim ocjenjivanjem moraju biti obuhvaćeni svi zahtjevi utvrđeni u ovoj Uredbi i njezinim relevantnim delegiranim aktima. Dobavljač u tu svrhu po potrebi surađuje s tijelima za nadzor tržišta.
2. Ako tijekom spomenutog ocjenjivanja tijela za nadzor tržišta utvrde da proizvod povezan s energijom nije u skladu sa zahtjevima utvrđenima u ovoj Uredbi i njezinim relevantnim delegiranim aktima, ona od dobavljača zahtijevaju da bez odgode poduzme sve prikladne korektivne mjere kako bi proizvod povezan s energijom učinio sukladnim s tim zahtjevima, povukao ga s tržišta ili ga opozvao unutar razumnog vremenskog razdoblja, razmjerno riziku, što ona mogu naložiti. Na mjere iz ovog stavka primjenjuje se članak 21. Uredbe (EZ) br. 765/2008.
3. Ako tijela za nadzor tržišta smatraju da se nesukladnost ne odnosi samo na njihovo državno područje, o rezultatima ocjene i mjerama koje zahtijevaju od dobavljača obavješćuju Komisiju i druge države članice.
4. Dobavljač osigurava da su poduzete sve odgovarajuće korektivne mjere u vezi sa svim proizvodima povezanim s energijom stavljenima na raspolaganje na tržištu na cijelom području Unije.
5. U slučaju kada dobavljač ne poduzme prikladne korektivne mjere unutar razdoblja navedenog u stavku 2., tijela za nadzor tržišta poduzimaju sve prikladne privremene mjere kako bi zabranila ili ograničila dostupnost proizvoda povezanog s energijom na svojem nacionalnom tržištu, odnosno povukla taj proizvod s tržišta ili ga opozvala. Tijela za nadzor tržišta bez odgode obavješćuju Komisiju i druge države članice o tim mjerama.
6. Informacije navedene u stavku 5. obuhvaćaju sve dostupne podatke, a posebno podatke potrebne za identifikaciju nesukladnih proizvoda povezanih s energijom, podrijetlo proizvoda povezanih s energijom, prirodu navodne nesukladnosti i rizika koji ona uključuje, prirodu i trajanje poduzetih nacionalnih mjera i argumente koje je iznio dobavljač. Tijela za nadzor tržišta posebno navode je li nesukladnost posljedica

činjenice da proizvod povezan s energijom ne ispunjava zahtjeve povezane s aspektima zaštite javnog interesa navedene u ovoj Uredbi ili je pak posljedica nedostataka usklađenih normi iz članka 9. kojima se stvara pretpostavka sukladnosti.

7. Države članice, osim države članice koja pokreće postupak, bez odlaganja obavješćuju Komisiju i druge države članice o svim donesenim mjerama i o svim dodatnim informacijama koje su im na raspolaganju, a odnose se na nesukladnost predmetnog proizvoda povezanog s energijom te, u slučaju neslaganja s objavljenom nacionalnom mjerom, o svojim primjedbama.
8. Ako u roku od 60 dana od primitka informacija iz stavka 5. nijedna država članica ni Komisija ne ulože prigovor na privremenu mjeru koju poduzima neka država članica, navedena mjera smatra se opravdanom.
9. Države članice osiguravaju da se odgovarajuće restriktivne mjere, kao što je povlačenje proizvoda povezanog s energijom sa svojeg tržišta, bez odlaganja poduzmu za taj proizvod povezan s energijom.
10. U slučaju kada su, nakon završetka postupka utvrđenog u stavcima 4. i 5., uložene primjedbe na mjeru koju je poduzela država članica ili u slučaju kada Komisija smatra da je nacionalna mjera u suprotnosti sa zakonodavstvom Unije, Komisija bez odlaganja započinje savjetovanje s državama članicama i dobavljačem te ocjenjuje nacionalnu mjeru. Na temelju rezultata tog ocjenjivanja Komisija odlučuje je li nacionalna mjera opravdana ili nije.
11. Komisija svoju odluku upućuje svim državama članicama i odmah je dostavlja njima i dobavljaču.
12. Ako se nacionalna mjera smatra opravdanom, sve države članice poduzimaju potrebne mjere kako bi osigurale da se nesukladan proizvod povezan s energijom povuče s njihovog tržišta te o tome obavješćuju Komisiju. Ako se nacionalna mjera smatra neopravdanom, dotična država članica povlači mjeru.
13. Ako se nacionalna mjera smatra opravdanom i ako se nesukladnost proizvoda povezanog s energijom pripisuje nedostacima usklađenih normi iz stavka 6., Komisija primjenjuje postupak iz članka 11. Uredbe (EU) br. 1025/2012.

Članak 7.

Oznake i promjena njihove vrijednosti

1. Komisija može delegiranim aktima donesenima u skladu s člancima 12. i 13., uvesti nove oznake ili promijeniti vrijednosti postojećih oznaka.
2. Ako za određenu skupinu proizvoda više nije dopušteno stavljanje na tržište modela u energetske razrede D, E, F ili G zbog provedbene mjere donesene na temelju Direktive 2009/125/EZ, taj razred ili ti razredi više se neće prikazivati na oznaci.
3. Komisija osigurava da se pri uvođenju oznake ili pri promjeni njezine vrijednosti zahtjevi utvrđuju tako da se u trenutku uvođenja oznake ne očekuje da će ijedan proizvod biti svrstan u energetske razrede A i B i da se procjenjuje da će do vremena kad se većina modela bude nalazila u tim razredima proteći barem deset godina.
4. Vrijednost oznaka potrebno je povremeno promijeniti.
5. Kad se promijeni vrijednost oznake:

- (a) dobavljači trgovcima dostavljaju trenutačne oznake i oznake s promijenjenom vrijednošću tijekom razdoblja od šest mjeseci prije datuma navedenog u stavku (b);
 - (b) trgovci postojeće oznake na izloženim proizvodima, uključujući na internetu, zamjenjuju oznakama s promijenjenom vrijednošću u roku od jednog tjedna nakon datuma utvrđenog u tu svrhu u relevantnom delegiranom aktu. Trgovci oznake s promijenjenom vrijednošću ne izlažu prije tog datuma.
6. oznake uvedene delegiranim aktima donesenima u skladu s člankom 10. Direktive 2010/30/EU prije datuma primjene ove Uredbe smatraju se oznakama za svrhe ove Uredbe. Komisija u roku od pet godina od stupanja na snagu ove Uredbe preispituje te oznake kako bi razmotrila promjenu njihove vrijednosti.

Članak 8.

Baza podataka o proizvodima

Komisija uspostavlja i održava bazu podataka o proizvodima, u kojoj se nalaze informacije navedene u Prilogu I. Informacije navedene u točki 1. Priloga I. moraju biti javno dostupne.

Članak 9.

Usklađene norme

Nakon donošenja delegiranog akta na temelju ove Uredbe kojim se utvrđuju posebni zahtjevi za označivanje doneseni u skladu s člankom 13. ove Uredbe, Komisija, u skladu s Uredbom (EU) br. 1025/2012²¹, u *Službenom listu Europske unije* objavljuje upućivanja na usklađene norme koje zadovoljavaju relevantne zahtjeve mjerenja i izračuna iz tog delegiranog akta.

Ako se tijekom ocjenjivanja sukladnosti proizvoda primjenjuju takve usklađene norme, proizvod se smatra sukladnim relevantnim zahtjevima mjerenja i izračuna iz delegiranog akta.

Članak 10.

Savjetovanje

U provođenju svojih aktivnosti na temelju ove Uredbe Komisija osigurava, za svaki delegirani akt, uravnoteženo sudjelovanje predstavnika država članica i zainteresiranih strana povezanih sa skupinom proizvoda u pitanju, poput industrije, uključujući mala i srednja poduzeća i obrte, sindikata, trgovaca na veliko i malo, uvoznika, udruga za zaštitu okoliša i udruženja potrošača. Komisija u tu svrhu uspostavlja Savjetodavni forum u okviru kojeg će se te strane sastajati. Taj Savjetodavni forum može se kombinirati sa Savjetodavnim forumom iz članka 18. Direktive 2009/125/EZ.

Prije donošenja delegiranih akata Komisija će, prema potrebi, s potrošačima ispitati izgled i sadržaj oznaka za određene skupine proizvoda kako bi se osiguralo da potrošači jasno razumiju te oznake.

Članak 11.

Plan rada

Nakon savjetovanja sa Savjetodavnim odborom iz članka 10. Komisija utvrđuje plan rada koji će biti javno dostupan. U planu rada utvrđuje se indikativni popis skupina proizvoda koji se smatraju prioritetima za donošenje delegiranih akata. U planu rada iznose se i planovi za

²¹ SL L 316, 14.11.2012., str. 12.

preispitivanje i promjenu vrijednosti oznaka proizvoda ili skupina proizvoda. Komisija može povremeno mijenjati plan rada nakon savjetovanja sa Savjetodavnim forumom. Plan rada može se kombinirati s planom rada koji se zahtijeva na temelju članka 16. Direktive 2009/125/EZ.

Članak 12.

Delegirani akti

1. Komisija je ovlaštena donositi delegirane akte koji se odnose na detaljne zahtjeve povezane s oznakama za određenje skupine proizvoda povezanih s energijom (dalje u tekstu: „određene skupine proizvoda”) u skladu s člankom 13.
2. U delegiranim aktima navode se skupine proizvoda koje zadovoljavaju sljedeće kriterije:
 - (a) prema najnovijim dostupnim podacima i uzimajući u obzir količine koje se stavljaju na tržište Unije, skupina proizvoda ima znatan potencijal za uštedu energije i, ako je to relevantno, drugih resursa;
 - (b) skupine proizvoda ekvivalentne funkcionalnosti znatno se razlikuju u relevantnim razinama učinkovitosti;
 - (c) ne smije biti znatnog negativnog utjecaja u pogledu novčane dostupnosti i troška životnog ciklusa skupine proizvoda;
3. U delegiranim aktima povezanim s određenim skupinama proizvoda posebno se navodi:
 - (a) definicija određenih skupina proizvoda, koji potpadaju pod definiciju „proizvoda povezanog s energijom” iz članka 2. stavka 11., koje je potrebno obuhvatiti;
 - (b) izgled i sadržaj oznake, uključujući raspon kojim se prikazuje potrošnja energije od A do G, koja u najvećoj mogućoj mjeri ima jednake karakteristike u različitim skupinama proizvoda te je u svakom slučaju jasna i čitljiva;
 - (c) kad je to prikladno, potrošnja drugih resursa i dodatne informacije o proizvodima povezanim s energijom; u tom se slučaju na oznaci naglašava energetska učinkovitost proizvoda;
 - (d) položaj na kojem će oznaka biti izložena, primjerice hoće li biti pričvršćena na proizvod, ispisana na pakiranju, pružena u elektroničkom obliku ili prikazana na internetu;
 - (e) prema potrebi, elektronička sredstva označivanja proizvoda;
 - (f) način na koji će se oznaka i tehničke informacije dostaviti u slučaju prodaje na daljinu;
 - (g) sadržaj i, prema potrebi, format i drugi detalji o tehničkoj dokumentaciji i informacijskom listu proizvoda;
 - (h) da se pri provjeri sukladnosti sa zahtjevima primjenjuju samo ona dopuštena odstupanja koja su navedena u delegiranim aktima;
 - (i) obveze dobavljača i trgovaca u odnosu na bazu podataka o proizvodima;

- (j) posebno navođenje energetske razreda koje se treba uključiti u oglase i tehničke promotivne materijale, uključujući zahtjeve da to bude u čitkom i vidljivom obliku;
- (k) postupci procjene sukladnosti te metode mjerenja i izračuna koje će se upotrebljavati za utvrđivanje informacija na oznaci i na informacijskom listu proizvoda;
- (l) je li za veće uređaje potrebna viša razina energetske učinkovitosti za postizanje određenog energetske razreda;
- (m) format bilo kakvih dodatnih upućivanja na oznaci, čime se potrošačima omogućuje elektronički pristup detaljnijim informacijama o učinkovitosti proizvoda uključenima u informacijski list proizvoda;
- (n) trebaju li i kako energetske razrede kojima se opisuje potrošnja energije tijekom upotrebe proizvoda biti prikazani na pametnim brojlama ili na interaktivnom zaslonu proizvoda;
- (o) datum ocjene i mogućeg preispitivanja delegiranog akta.

Kad je riječ o sadržaju oznake iz točke (b) prvog podstavka, stupnjevi razvrstavanja od A do G odgovaraju znatnim uštedama energije i smanjenju troškova iz perspektive potrošača.

U pogledu formata upućivanja iz točke (m) prvog podstavka, ta upućivanja mogu imati oblik adrese internetske stranice, kôda za brzi odgovor (QR), poveznice na oznake dostupne na internetu ili bilo kojeg drugog prikladnog sredstva usmjerenog prema potrošaču.

Uvođenje oznake za proizvod koji će biti obuhvaćen delegiranim aktom ne smije imati znatan negativan utjecaj na funkcionalnost proizvoda iz perspektive korisnika.

Komisija je ovlaštena donijeti delegirane akte o operativnim detaljima povezanim s bazom podataka o proizvodima, uključujući sve obveze dobavljača i trgovaca u skladu s člankom 13.

Članak 13.

Izvršavanje ovlasti

1. Ovlast za donošenje delegiranih akata dodjeljuje se Komisiji podložno uvjetima utvrđenima u ovom članku.
2. Delegiranje ovlasti iz članaka 7. i 12. dodjeljuje se Komisiji na neodređeno razdoblje od datuma primjene ove Uredbe.
3. Europski parlament ili Vijeće mogu u bilo kojem trenutku opozvati delegiranje ovlasti iz članaka 7. i 12. Odlukom o opozivu prekida se delegiranje ovlasti navedeno u ovoj Uredbi. Opoziv proizvodi učinke dan nakon objave te odluke u *Službenom listu Europske unije* ili na kasniji datum naveden u toj odluci. On ne utječe na valjanost delegiranih akata koji su već na snazi.
4. Čim donese delegirani akt, Komisija ga istodobno priopćuje Europskom parlamentu i Vijeću.
5. Delegirani akt donesen u skladu s člancima 7. i 12. stupa na snagu samo ako ni Europski parlament ni Vijeće ne izraze nikakav prigovor u roku od dva mjeseca od obavješćivanja Europskog parlamenta i Vijeća o tom aktu ili ako prije isteka tog roka

i Europski parlament i Vijeće obavijeste Komisiju da nemaju prigovora. Taj se rok može produžiti za dva mjeseca na inicijativu Europskog parlamenta ili Vijeća.

Članak 14.
Ocjenjivanje

Najkasnije osam godina nakon stupanja na snagu Komisija ocjenjuje primjenu ove Uredbe te Europskom parlamentu i Vijeću dostavlja izvješće. U tom se izvješću ocjenjuje koliko je učinkovito na temelju ove Uredbe potrošačima omogućen izbor učinkovitijih proizvoda, uzimajući u obzir njezin utjecaj na poslovanje.

Članak 15.
Stavljanje izvan snage

Direktiva 2010/30/EU stavlja se izvan snage s učinkom od 1. siječnja 2017.

Upućivanja na Direktivu 2010/30/EU smatraju se upućivanjima na ovu Uredbu i čitaju se u skladu s korelacijskom tablicom iz Priloga II.

Članak 16.
Stupanje na snagu

Ova Uredba stupa na snagu dan nakon dana objave u *Službenom listu Europske unije*.

Primjenjuje se od 1. siječnja 2017.

Međutim, članak 3. stavak 1. točka (d) primjenjuje se od 1. siječnja 2019.

Ova je Uredba u cijelosti obvezujuća i izravno se primjenjuje u svim državama članicama.

Sastavljeno u Bruxellesu

Za Europski parlament
Predsjednik

Za Vijeće
Predsjednik

ZAKONODAVNI FINANCIJSKI IZVJEŠTAJ

1. OKVIR PRIJEDLOGA/INICIJATIVE

- 1.1. Naslov prijedloga/inicijative
- 1.2. Odgovarajuća područja politike u strukturi ABM/ABB
- 1.3. Vrsta prijedloga/inicijative
- 1.4. Ciljevi
- 1.5. Osnova prijedloga/inicijative
- 1.6. Trajanje i financijski utjecaj
- 1.7. Predviđeni načini upravljanja

2. MJERE UPRAVLJANJA

- 2.1. Pravila praćenja i izvješćivanja
- 2.2. Sustav upravljanja i kontrole
- 2.3. Mjere za sprečavanje prijevara i nepravilnosti

3. PROCIJENJENI FINANCIJSKI UTJECAJ PRIJEDLOGA/INICIJATIVE

- 3.1. Naslovi višegodišnjeg financijskog okvira i proračunskih linija rashoda na koje se prijedlog/inicijativa odnosi
- 3.2. Procijenjeni utjecaj na rashode
 - 3.2.1. *Sažetak procijenjenog utjecaja na rashode*
 - 3.2.2. *Procijenjeni utjecaj na odobrena sredstva za poslovanje*
 - 3.2.3. *Procijenjeni utjecaj na odobrena administrativna sredstva*
 - 3.2.4. *Usklađenost s trenutačnim višegodišnjim financijskim okvirom*
 - 3.2.5. *Doprinos trećih osoba*
- 3.3. Procijenjeni utjecaj na prihode

ZAKONODAVNI FINANCIJSKI IZVJEŠTAJ

1. OKVIR PRIJEDLOGA/INICIJATIVE

1.1. Naslov prijedloga/inicijative

Prijedlog Uredbe Europskog parlamenta i Vijeća o utvrđivanju okvira za označivanje energetske učinkovitosti i o stavljanju izvan snage Direktive 2010/30/EU

1.2. Odgovarajuća područja politike u strukturi ABM/ABB²²

Glava 32. – Energetika

32 04 Obzor 2020. – Istraživanje i inovacije koji se odnose na energetiku

1.3. Vrsta prijedloga/inicijative

Prijedlog/inicijativa odnosi se na **produljenje postojećeg djelovanja**

1.4. Ciljevi

1.4.1. Višegodišnji strateški ciljevi Komisije na koje se odnosi prijedlog/inicijativa

Energetska unija

1.4.2. Posebni ciljevi i odgovarajuće djelatnosti u strukturi ABM/ABB

Posebni cilj

Promicanje smanjenja potražnje za energijom.

Odgovarajuće djelatnosti u strukturi ABM/ABB:

ABB 2: Istraživačke i inovacijske aktivnosti u vezi s energijom

²²

ABM: upravljanje na temelju aktivnosti (*activity-based management*); ABB: priprema proračuna na temelju aktivnosti (*activity-based budgeting*).

1.4.3. *Očekivani rezultati i utjecaj*

Očekivani je rezultat ove inicijative poboljšanje okvira za označivanje energetske učinkovitosti u Uniji, koje trenutačno nije optimalno u pogledu učinkovitosti za potrošače, sukladnost i razine ambicije.

Ovim prijedlogom poboljšat će se zaštita potrošača i drugih korisnika proizvoda povezanih s energijom učinkovitijim oznakama energetske učinkovitosti i provedbom.

Prijedlog će utjecati na gospodarske subjekte koji će i dalje morati dostavljati i isticati oznake energetske učinkovitosti te pružati informacije za nadzor tržišta, iako će te informacije pružati drugačijim kanalima.

Prijedlog će utjecati na nacionalna tijela koja će biti bolje opremljena za svoje aktivnosti nadzora tržišta.

1.4.4. *Pokazatelji rezultata i utjecaja*

Udio proizvoda u razredima A, B itd. na oznakama energetske učinkovitosti

Udio nesukladnih proizvoda otkrivenih tijekom nadzora tržišta

1.5. **Osnova prijedloga/inicijative**

1.5.1. *Zahtjevi koje je potrebno kratkoročno ili dugoročno ispuniti*

Opći je cilj ove inicijative osigurati funkcioniranje unutarnjeg tržišta slobodnim kretanjem robe, čime se osigurava visoka razina zaštite okoliša i zaštite potrošača.

1.5.2. *Dodana vrijednost sudjelovanja EU-a*

Države članice ne mogu same u dovoljnoj mjeri postići cilj smanjenja negativnih utjecaja proizvoda na okoliš, posebno potrošnje energije, jer bi to rezultiralo različitim nacionalnim odredbama i postupcima (unatoč sličnim ciljevima) zbog kojih bi nastali nepotrebni troškovi za industriju (i, s vremenom, za potrošače) te bi se stvorile prepreke slobodnom kretanju robe u EU-u. Jedino se usklađenim propisima EU-a u području označivanja energetske učinkovitosti te mjerenjima i ispitivanjima na kojima se ono temelji može osigurati da isti model proizvoda ima naznačen isti energetske razred u cijelom EU-u.

U nedostatku zakonodavstva EU-a vjerojatno je da bi sve države članice zbog zaštite potrošača i uštede energije uvele oznake energetske učinkovitosti za neke skupine proizvoda. Djelovanje na razini EU-a jedini je način da se osigura da oznake za proizvode stavljene na tržište budu jednake u svim državama članicama, čime će se osigurati funkcioniranje unutarnjeg tržišta na temelju članka 26. Ugovora o funkcioniranju Europske unije.

1.5.3. *Pouke iz prijašnjih sličnih iskustava*

Iako je EU ostvario jedinstveno tržište za oznake energetske učinkovitosti, te je oznake potrebno ažurirati jer će mnogi modeli zbog tehnološkog napretka doseći najviše razrede te ih potrošači više neće moći razlikovati. U okviru preispitivanja Direktive o označivanju energetske učinkovitosti provedenog 2010. cilj je bio riješiti taj problem dodavanjem razreda A+, A++ i A+++ postojećem rasponu oznaka od A do G. Preispitivanjem se pokazalo da ti razredi imaju manji učinak na potrošače nego izvorni raspon od A do G. Stoga se u okviru ovog prijedloga taj problem rješava povratkom na oznake od A do G i povremenim promjenama njihovih vrijednosti.

Tijela za nadzor tržišta provjeravaju sukladnost sa zahtjevima označivanja energetske učinkovitosti. Međutim, zbog nesukladnosti se i dalje gubi oko 10 % predviđene uštede energije (i smanjenja troškova za potrošače). Cilj prijedloga Komisije za novu uredbu o nadzoru tržišta (COM(2013) 75) bio je rješavanje takvih izazova za zakonodavstvo EU-a o usklađivanju u području proizvoda. Međutim, tijela za nadzor tržišta u području označivanja energetske učinkovitosti suočavaju se s problemima koji nisu riješeni tim prijedlogom: pravovremeni pristup tehničkoj dokumentaciji, problemi identifikacije i kontaktnih informacija stranih proizvođača te nedostatak središnjeg sustava za identifikaciju ekvivalentnih modela nad kojima su druga tijela za nadzor tržišta možda već provela inspekciju. Nadalje, Komisija je zbog nedostatka novih javnih podataka o energetske učinkovitosti proizvoda imala poteškoća pri utvrđivanju odgovarajućih zahtjeva za razred oznake za svaku skupinu proizvoda. Pragovi za nove razrede oznaka A+, A++ i A+++ za mnoge su proizvode postavljeni mnogo niže nego što su, s današnjeg stajališta, trebali biti, zbog čega se potreba za njihovim preispitivanjem pojavila ranije nego što je to očekivano. Kako bi se izbjegla česta preispitivanja i promjene vrijednosti oznaka, nužno je raspolagati aktualnim podacima. Ovim se prijedlogom rješavaju oba problema uspostavljanjem baze podataka za registraciju proizvoda, putem koje bi proizvođači na središnjoj lokaciji, dostupnoj tijelima za nadzor tržišta i Komisiji, dostavljali svoje podatke o učinkovitosti i sukladnosti.

1.5.4. *Usklađenost i moguća sinergija s ostalim odgovarajućim instrumentima*

Ova je inicijativa usklađena s Direktivom 2009/125/EZ o ekološkom dizajnu, kojom se utvrđuju minimalni zahtjevi za proizvode povezane s energijom, od kojih neki također imaju oznaku energetske učinkovitosti. Ovom se inicijativom posebno osiguravaju zajednički plan rada i postupak savjetovanja za dionike za rad na propisima o određenim proizvodima.

Ova je inicijativa u skladu s Uredbom (EZ) br. 765/2008 o nadzoru tržišta, posebno u pogledu uklanjanja odredaba koje se preklapaju: iz zakonodavstva o označivanju energetske učinkovitosti uklanjaju se odredbe koje su već uključene u propise o nadzoru tržišta za cjelokupno zakonodavstvo EU-a o usklađivanju.

Predloženom bazom podataka za registraciju proizvoda omogućuju se sinergije s drugim zakonodavstvom EU-a o usklađivanju za koje su takve baze podataka uspostavljene ili se mogu uspostaviti u budućnosti (posebno s Direktivom 2014/53/EU o usklađivanju zakonodavstava država članica o stavljanju na raspolaganje radijske opreme na tržištu).

1.6. Trajanje i financijski utjecaj

Prijedlog/inicijativa **neograničenog trajanja**

- Provedba s razdobljem uspostave od srpnja 2016.
- nakon toga će uslijediti redovna provedba.

1.7. Predviđeni načini upravljanja²³

Izravno upravljanje Komisije

- vrše ga odjeli Komisije, uključujući osoblje u delegacijama Unije;

Napomene

Za ovu inicijativu nisu potrebna dodatna proračunska sredstva. Predložena baza podataka za registraciju proizvoda povezanih s energijom (procijenjeni proračun iznosi 1 500 000 EUR u 2016. i dodatnih 150 000 EUR godišnje za održavanje narednih godina) financirat će se promjenom prioriteta za resurse namijenjene za provedbu politike o energetskej učinkovitosti proizvoda u kontekstu uvođenja na tržište i inovacija u okviru društvenih izazova programa Obzor 2020. (ranije u okviru programa Inteligentna energija – Europa). Ta sredstva iznose 2 500 000 EUR u 2015. godini za cjelokupnu politiku o energetskej učinkovitosti proizvoda (označivanje energetske učinkovitosti, ekološki dizajn, program Energy Star i označivanje guma). Od tog iznosa, procjenjuje se da se 700 000 EUR odnosi na tehničku pomoć i studije o označivanju energetske učinkovitosti (posebno pripremne studije koje su osnova za uređenje novih skupina proizvoda ili preispitivanje propisa) te se očekuje da će to biti potrebno i u budućnosti. Na temelju ovog prijedloga, od 2017. bit će potrebno dodatnih 300 000 EUR godišnje za studije o tome kako potrošači razumiju oznake pojedinih skupina proizvoda, kako je predloženo u ovoj Uredbi. Tako se ostavlja dovoljno prostora u ukupnim kombiniranim sredstvima da se politikom o energetskej učinkovitosti proizvoda obuhvate troškovi baze podataka za registraciju proizvoda. Dostupnost podataka u bazi podataka za registraciju proizvoda značit će smanjivanje troškova pripremnih studija za ekološki dizajn proizvoda koji su obuhvaćeni i označivanjem energetske učinkovitosti jer će za te studije biti potrebno prikupljati manje podataka.

Predloženi utjecaj na proračun unutar je omotnice predviđene u nacrtu proračuna za 2016. i u financijskom programiranju za razdoblje 2017. – 2020. za proračunsku liniju 32 04 03 01.

U odjeljku 3.2.2. iznose se prethodno spomenuti iznosi u višegodišnjem kontekstu.

²³

Informacije o načinima upravljanja i upućivanja na Financijsku uredbu dostupni su na internetskoj stranici BudgWeb: http://ec.europa.eu/budget/index_en.cfm

2. MJERE UPRAVLJANJA

2.1. Pravila praćenja i izvješćivanja

Savjetodavni forum bit će platforma za rasprave o ispravnoj provedbi predložene uredbe.

Konačnom odredbom predlaže se i da Komisija provede ocjenjivanje i izradi nacrt izvješća o provedbi osam godina nakon stupanja na snagu. Tako bi se trebali utvrditi mogući problemi i nedostaci Uredbe te bi to mogla biti polazna točka za dodatne mjere, uključujući eventualni prijedlog izmjene.

2.2. Sustav upravljanja i kontrole

2.2.1. Utvrđeni rizici

Uspostavljanje baze podataka za registraciju proizvoda uz procijenjeni proračun od 1 500 000 EUR (i 150 000 EUR godišnje za održavanje).

Rizici povezani s funkcioniranjem baze podataka za registraciju proizvoda povezani su uglavnom s informatičkim problemima, kao što su mogući kvarovi sustava i problemi u vezi s povjerljivošću.

2.2.2. Informacije o organizaciji sustava unutarnje kontrole

Predviđene metode kontrole iznesene su u Financijskoj uredbi i pravilima primjene.

2.3. Mjere za sprečavanje prijevara i nepravilnosti

Nema posebnih mjera osim primjene Financijske uredbe.

3. PROCIJENJENI FINACIJSKI UTJECAJ PRIJEDLOGA/INICIJATIVE

3.1. Naslovi višegodišnjeg financijskog okvira i proračunskih linija rashoda na koje se prijedlog/inicijativa odnosi

- Postojeće proračunske linije

Prema redoslijedu naslova višegodišnjeg financijskog okvira i proračunskih linija.

Naslov višegodišnjeg financijskog okvira	Proračunska linija	Vrsta rashoda	Doprinos			
	Broj [Naslov.....]	Dif./Nedif. ²⁴	država EFTA-e ²⁵	zemalja kandidatkinja ²⁶	trećih zemalja	u smislu članka 21. stavka 2. točke (b) Financijske uredbe
1.a Konkurentnost za rast i zapošljavanje	32 04 03 01 Obzor 2020. – Istraživanje i inovacije povezane s energijom, društveni izazovi – Prelazak na pouzdan, održiv i konkurentan energetski sustav	Dif.	DA	NE	DA	NE

²⁴ Dif. = diferencirana odobrena sredstva / nedif. = nediferencirana odobrena sredstva

²⁵ EFTA: Europsko udruženje slobodne trgovine

²⁶ Zemlje kandidatkinje i, ako je primjenjivo, potencijalne zemlje kandidatkinje sa zapadnog Balkana

5. Administ racija	32 01 01 Rashodi koji se odnose na dužnosnike i privremeno osoblje u području energetske politike	Nedif.	NE	NE	NE	NE
5. Administ racija	32 01 02 Rashodi za vanjsko osoblje i ostali rashodi upravljanja za potporu području energetske politike	Nedif.	NE	NE	NE	NE

- Zatražene nove proračunske linije

Prema redoslijedu naslova višegodišnjeg financijskog okvira i proračunskih linija.

Naslov višegodišnjeg financijskog okvira	Proračunska linija	Vrsta rashoda	Doprinos			
	Broj [Naslov.....]	Dif./Nedif.	zemalja EFTA-e	zemalja kandidatkin ja	trećih zemalja	u smislu članka 21. stavka 2. točke (b) Financijske uredbe

3.2. Procijenjeni utjecaj na rashode

3.2.1. Sažetak procijenjenog utjecaja na rashode

u milijunima EUR (do tri decimalna mjesta)

Naslov višegodišnjeg financijskog okvira	Broj	1.a Konkurentnost za rast i zapošljavanje
--	------	---

GU: ENER			2016.	2017.	2018.	2019.	2020.			UKUPNO
• Odobrena sredstva za poslovanje										
Odobrena administrativna sredstva koja se financiraju iz omotnice za posebne programe ²⁷										
32 04 03 01 Društveni izazovi: Prelazak na pouzdan, održiv i konkurentan energetska sustav		(3)	2,200	1,150	1,150	1,150	1,150			Prijedlog neograničenog trajanja
UKUPNA odobrena sredstva za GU ENER	Obveze	= 1. + 1.a + 3.	2,200	1,150	1,150	1,150	1,150			Prijedlog neograničenog trajanja
	Plaćanja	= 2. + 2.a + 3.	2,200	1,150	1,150	1,150	1,150			Prijedlog neograničenog trajanja

²⁷ Tehnička i/ili administrativna pomoć i rashodi za potporu provedbi programa i/ili djelovanja EU-a (prijašnje linije „BA”), neizravnih istraživanja i izravnih istraživanja.

• UKUPNA odobrena sredstva za poslovanje	Obveze	(4)								
	Plaćanja	(5)								
• UKUPNA odobrena administrativna sredstva koja se financiraju iz omotnice za posebne programe		(6)	2,200	1,150	1,150	1,150	1,150			
UKUPNA odobrena sredstva pod NASLOVOM 1.a višegodišnjeg financijskog okvira	Obveze	= 4. + 6.	2,200	1,150	1,150	1,150	1,150			
	Plaćanja	= 5. + 6.	2,200	1,150	1,150	1,150	1,150			

Naslov višegodišnjeg financijskog okvira	+ 5.	„Administrativni rashodi”							
---	-------------	---------------------------	--	--	--	--	--	--	--

u milijunima EUR (do tri decimalna mjesta)

		2016.	2017.	2018.	2019.	2020.			UKUPNO
GU: ENER									
• Ljudski resursi		0,417	0,417	0,417	0,417	0,417			2,085
• Ostali administrativni rashodi		0,066	0,066	0,066	0,066	0,066			0,330
UKUPNO GU ENER	Odobrena sredstva	0,483	0,483	0,483	0,483	0,483			2,415

UKUPNA odobrena sredstva pod NASLOVOM 5. višegodišnjeg financijskog okvira	(ukupne preuzete obveze = ukupna plaćanja)	0,483	0,483	0,483	0,483	0,483			2,415
---	--	-------	-------	-------	-------	-------	--	--	-------

u milijunima EUR (do tri decimalna mjesta)

		2016.	2017.	2018.	2019.	2020.			UKUPNO
UKUPNA odobrena sredstva pod NASLOVIMA od 1. do 5. višegodišnjeg financijskog okvira	Obveze	2,683	1,633	1,633	1,633	1,633			9,215
	Plaćanja	2,683	1,633	1,683	1,633	1,633			9,215

3.2.2. Procijenjeni utjecaj na odobrena sredstva za poslovanje

– Za prijedlog/inicijativu potrebna su sljedeća odobrena sredstva za poslovanje:

Odobrena sredstva za preuzete obveze u milijunima EUR (do 3 decimalna mjesta)

Navedi ciljeve i rezultate ↓			2016.		2017.		2018.		2019.		2020.						UKUPNO	
	REZULTATI																	
	Vrsta ²⁸	Prosječni i trošak	br.	Trošak	br.	Trošak	br.	Trošak	br.	Trošak	br.	Trošak	br.	Trošak	br.	Trošak	ukupni broj	Ukupni trošak
POSEBNI CILJ: Promicanje smanjenja potražnje za energijom.																		
Izrada informatičke baze podataka za registraciju proizvoda			1	1,500													1	1,500
Održavanje informatičke baze podataka za registraciju proizvoda					1	0,150	1	0,150	1	0,150	1	0,150						Prijedlog neograničenog trajanja
Tehnička pomoć i/ili studije za ocjenu aspekata skupina proizvoda potrebni za delegirane akte i potporu normizaciji			1	0,700	1	1,000	1	1,000	1	1,000	1	1,000						Prijedlog neograničenog trajanja
UKUPNI TROŠAK				2,20		1,150		1,150		1,150		1,150						Prijedlog neograničenog

²⁸

Rezultati su proizvodi i usluge koji se isporučuju (npr. broj financiranih studentskih razmjena, broj kilometara izgrađenih prometnica itd.).

																	trajanja
--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	----------

3.2.3. Procijenjeni utjecaj na odobrena administrativna sredstva

3.2.3.1. Sažetak

– Za prijedlog/inicijativu potrebna su sljedeća odobrena administrativna sredstva:
u milijunima EUR (do tri decimalna mjesta)

	2016.	2017.	2018.	2019.	2020.			UKUPNO
--	-------	-------	-------	-------	-------	--	--	--------

NASLOV 5. višegodišnjeg financijskog okvira								
Ljudski resursi	0,417	0,417	0,417	0,417	0,417			2,085
Ostali administrativni rashodi	0,066	0,066	0,066	0,066	0,066			0,330
Međuzbroj NASLOVA 5. višegodišnjeg financijskog okvira	0,483	0,483	0,483	0,483	0,483			2,415

Osim NASLOVA 5.²⁹ višegodišnjeg financijskog okvira								
Ljudski resursi								
Ostali rashodi administrativne prirode								
Međuzbroj osim NASLOVA 5. višegodišnjeg financijskog okvira								

UKUPNO	0,483	0,483	0,483	0,483	0,483			2,415
---------------	-------	-------	-------	-------	-------	--	--	-------

Potrebna odobrena sredstva za ljudske resurse i ostali administrativni rashodi pokrit će se odobrenim sredstvima glavne uprave koja su već dodijeljena za upravljanje aktivnostima i/ili su preraspoređena unutar glavne uprave te, prema potrebi, bilo kojim dodatnim sredstvima koja se mogu dodijeliti nadležnoj glavnoj upravi u okviru godišnjeg postupka dodjele sredstava uzimajući u obzir proračunska ograničenja.

²⁹ Tehnička i/ili administrativna pomoć i rashodi za potporu provedbi programa i/ili djelovanja EU-a (prijašnje linije „BA”), neizravnih istraživanja i izravnih istraživanja.

3.2.3.2. Procijenjene potrebe u pogledu ljudskih resursa

– Za prijedlog/inicijativu potrebni su sljedeći ljudski resursi:

Procjenu navesti u ekvivalentima punog radnog vremena

	2016.	2017.	2018.	2019.	2020.		
• Plan radnih mjesta (dužnosnici i privremeno osoblje)							
32 01 01 01 (Sjedište i uredi predstavništava Komisije)	3	3	3	3	3		
XX 01 01 02 (predstavništva)							
XX 01 05 01 (neizravna istraživanja)							
10 01 05 01 (izravna istraživanja)							
• Vanjsko osoblje (u ekvivalentima punog radnog vremena: EPRV)³⁰							
32 01 02 01 (AC, END, INT iz „opće oмотnice”)	0,3	0,3	0,3	0,3	0,3		
XX 01 02 02 (AC, AL, END, INT i JED u predstavništvima)							
XX 01 04 yy ³¹	– u sjedištima						
	– u predstavništvima						
XX 01 05 02 (AC, END, INT – neizravna istraživanja)							
10 01 05 02 (AC, END, INT – izravna istraživanja)							
Ostale proračunske linije (navesti)							
UKUPNO							

Potrebe za ljudskim resursima pokrit će se osobljem kojemu je već povjereno upravljanje aktivnostima i/ili koje je preraspoređeno unutar glavne uprave te, prema potrebi, bilo kojim dodatnim sredstvima koja se mogu dodijeliti nadležnoj glavnoj upravi u okviru godišnjeg postupka dodjele sredstava uzimajući u obzir proračunska ograničenja.

Opis zadaća koje treba obaviti:

Dužnosnici i privremeno osoblje	Administratori: 0,3 EPRV kao voditelj tima 2,7 EPRV kao službenici za Uredbu, delegirane akte za određene proizvode i za potporu koordinaciji provedbe tijela za nadzor tržišta Asistenti: 0,3 EPRV kao potpora zakonodavnim postupcima i komunikaciji
Vanjsko osoblje	0,3 EPRV kao tajnik tima i odgovoran za logistiku

³⁰ AC = ugovorno osoblje; AL = lokalno osoblje; END = upućeni nacionalni stručnjaci; INT = agencijsko osoblje; JED = mladi stručnjaci u predstavništvima.

³¹ Gornja granica za vanjsko osoblje iz odobrenih sredstava za poslovanje (prijašnje linije „BA”).

3.2.4. *Usklađenost s trenutnim višegodišnjim financijskim okvirom*

Prijedlog/inicijativa u skladu je s postojećim višegodišnjim financijskim okvirom

3.2.5. *Doprinos trećih osoba*

Prijedlogom/inicijativom ne predviđa se sudjelovanje trećih osoba u financiranju.

3.3. Procijenjeni utjecaj na prihode

Prijedlog/inicijativa nema financijski utjecaj na prihode.